Література

Антология концептов / Под ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина. Том. 3. – Волгоград: Парадигма, 2006. – 381 с. *Антология концептов* / Под ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина. Том. 4. – Волгоград: Парадигма, 2006. – 357 с. *Болдырев Н.Н.* Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. – Тамбов: Издательство Тамбовского университета, 2000. – 123 с. *Воркачев С.Г.* Лингвокультурология, языковая личность, концепт: Становление антропоцентрической парадигмы в языкознании // Филологические науки.- 2001.- №1.- С. 64-72. *Воркачев С.Г.* Счастье как лингвокультурный концепт. Монография. – М.: Гнозис, 2004. *Карасик В.И.* Институциональные концепты // Vita in lingua: К юбилею профессора С.Г. Воркачева: Сборник статей / отв. ред. В.И. Карасик. – Краснодар: Атриум, 2007. – С. 87-97. *Карасик В.И.* Языковой круг: личность, концепты, дискурс. – М.: Гнозис, 2004.- 390 с. *Пименов Е.А., Пименова М.В.* Объективация концепта ЖИЗНЬ в русской языковой картине мира // Vita in lingua: К юбилею профессора С.Г. Воркачева: Сборник статей / отв. ред. В.И. Карасик. – Краснодар: Атриум, 2007. – С. 142-158. *Пименова М.В.* Введение в когнитивную лингвистику: Учебное пособие. – Кемерово: ИПК Графика, 2004. *Попова З.Д., Стернин И.А.* Когнитивная лингвистика. – М.: Восток-Запад, 2007. – 314 с. *Попова З.Д., Стернин И.А.* Семантико-когнитивный подход как направление когнитивной лингвистики // Vita in lingua: К юбилею профессора С.Г. Воркачева: Сборник статей / отв. ред. В.И. Карасик. – Краснодар: Атриум, 2007. – С. 171-180. *Селіванова О.О.* Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с. *Evans, Vyvyan, Benjamin Bergen and Joerg Zinken*. The Cognitive Linguistics Reader. – London: Equinox, 2007. *Jackendoff R.* Semantics and Cognition. – Cambridge: The MIT Press, 1995. – 283 p. *Johnson M., Lakoff G.* Why Cognitive Linguistics Requires Embodied Realism // Cognitive Linguistics. – 2002. – Vol. 13, № 3. – P. 245-263. *Краткий словарь когнитивных терминов* / Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г.- М.: Филологический факультет МГУ им. М.В. Ломоносова, 1996.- 248 с. *A Glossary of Cognitive Linguistics.* – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2007.- 240 p. New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language. - Lexicon Publications, Inc., 1993. – 1149 p. ChWP - The Churchill War Papers/ Edited by Martin Gilbert. Volume III. - London: Heinemann, 2000. - 1821 p. ChS - Correspondence between the Chairman of the Council of Ministers of the USSR and The President of the USA and The Prime Minister of Great Britain during the great Patriotic War of 1941-1945. – Volume I. – Moscow: Progress Publishers, 2006. – 403 p. ChR - Correspondence between Churchill and Roosevelt // narademo.umiaes.umd.edu/c9i-bin/sadg/viewseries.pl?seriesid=485-4k

ДЗЮБА Т.
(*Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка*)

ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ІНТЕНСИФІКАТОРІВ ЯКІСНОЇ ОЗНАКИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Англійські прислівники-інтенсифікатори якісної ознаки останнім часом привертають увагу дослідників в плані їх відтворення українською мовою.

У сучасній лінгвістиці під інтенсивністю ознаки розуміють відхилення від еталонної кількості ознаки, рівень кількісних змін у межах міри, які, проте, не призводять до зміни якості [Акуленко 1987, с. 6]. У таких словосполученнях як ***beautiful – very beautiful – awfully beautiful*** (*укр*. ***красива – дуже красива – надзвичайно красива***) еталоном, нормою є ознака ***beautiful*** (*укр*. ***красива***). А за допомогою ***very*** (*укр*. ***дуже***) здійснюється переміщення цієї ознаки вверх по шкалі інтенсивності. Підсилювач ***awfully*** (*укр*. ***надзвичайно***) піднімає ранг ознаки ще вище.

В ролі таких інтенсифікаторів якісної ознаки розглядатимуться англійські прислівники міри і ступеня.

Н.М. Разінкіна поділяє прислівники міри і ступеня, які вказують на ознаку якості, на три групи:

1) прислівники, які вказують на наявність ознаки у достатньому ступені: ***pretty***;

2) прислівники, які вказують на високий ступінь наявності ознаки: ***absolutely, perfectly, utterly*** (за ступенем інтенсивності вони займають проміжне місце між прислівником ***pretty*** і прислівниками ***enormously***, ***exceedingly***, ***extremely***);

3) прислівники, які вказують на надзвичайно великий ступінь ознаки: ***exceedingly, extremely, enormously, vastly, excessively, incredibly, extraordinarily*** [Разінкіна 2004, с. 80].

Особливості відтворення цих та інших прислівників-інтенсифікаторів українською мовою будуть розглянуті на прикладі роману Дена Брауна „Код да Вінчі" та його українських перекладів А. Кам'янець та В. Шовкуна.

Інтенсифікатор ***pretty*** за **„**Англо-українським словником" Є.І.Гороть у значенні ***доволі, досить, значною мірою*** [Гороть 2006, с. 1059] передається українською мовою прислівником ***цілком***:

My French stinks, Langdon thought, but my zodiac iconography is ***pretty*** good [Brown 2004, с. 19].

Моя французька не годиться ні к бісу, подумав Ленґдон, але символіку Зодіаку я знаю ***цілком*** пристойно [Шовкун 2006, с. 8].

„Французьку я знаю препаскудно, - подумав Ленґдон, - зате ***незле*** розуміюся на іконографії знаків зодіаку." [Кам'янець 2008, с. 25].

У другому випадку перекладач обрала прислівник ***незле***. Проте, якщо ***pretty good*** на шкалі інтенсивності відповідає позначці вище ординарного рівня, то вислів ***незле розумітися*** займає дещо нижче положення на шкалі інтенсивності.

Прислівником ***цілком*** може також перекладатися інтенсифікатор високого ступеня наявності ознаки ***perfectly***:

The elevator is a ***perfectly*** safe machine, Langdon continually told himself, never believing it [Brown 2004, с. 24].

„Ліфт – ***цілком*** безпечна споруда, - постійно переконував він себе, проте ніколи в це не вірив [Кам'янець 2008, с. 31].

Ліфт – ***цілком*** безпечна машина [Шовкун 2006, с. 21].

Інтенсифікатор ***profoundly*** перекладається прислівниками ***дуже*** та ***надзвичайно***:

The image was gruesome and ***profoundly*** strange [Brown 2004, с. 11].

Це було щось страшне і водночас ***дуже*** дивне [Кам'янець 2008, с. 16].

Знімок був жахливий і ***надзвичайно*** дивний [Шовкун 2006, с. 12].

Очевидно, що обидва варіанти перекладу повною мірою відтворюють значення англійського відповідника.

При перекладі інтенсифікатора ***impeccably*** у значенні ***бездоганно*** в першому випадку перекладач використовує тільки прислівник ***яскраво***, а в другому - підсилювальну частку ***так*** у сполученні з прислівником ***яскраво***:

Usually ***impeccably*** illuminated, the Louvre galeries were startingly dark tonight [Brown 2004, с. 25].

Зазвичай ***яскраво*** освітлені, галереї Лувру сьогодні вночі були моторошно темні [Шовкун 2006, с. 21].

Завжди ***так яскраво*** освітлені галереї Лувру тепер були занурені в пітьму [Кам'янець 2008, с. 32].

Можна припустити, що другий варіант перекладу точніше передає ступінь освітленості галерей Лувру.

Інтенсифікатор ***remarkably*** перекладається словосполученням ***на диво*** і прислівником ***навдивовижу*** у значенні ***надзвичайно, дуже добре, чудово*** [ВТССУМ 2005, с. 551]:

Saunière looked ***remarkably*** fit for a man of his years … and all of his musculature was in plain view [Brown 2004, с. 35].

Соньєр виглядав ***на диво*** підтягнутим як на свої роки... І всю його мускулатуру було чітко видно [Кам'янець 2008, с. 43].

Соньєр був ***навдивовижу*** добре збудований як для людини свого віку, і вся його мускулатура була на виду [Шовкун 2006, с. 28].

Прислівник-інтенсифікатор ***deeply*** у значенні ***дуже, дуже сильно*** перекладається прислівниками ***дуже*** і ***глибоко:***

The abbé was a ***deeply*** pious man who went home to bed immediately after mass [Brown 2004, c. 40].

Абат був ***дуже*** благочестивою людиною і після меси одразу йшов додому спати [Кам'янець 2008, с. 50].

Абат був ***глибоко*** релігійною людиною й лягав до ліжка відразу після меси [Шовкун 2006, с. 32].

Доволі поширеним у художній літературі є інтенсифікатор ***exceptionally***, який вказує на наявність такої ознаки, яка є набагато більшою, ніж норма, або підкреслює наскільки незвичайною або сильною є якість. Після повної вибірки інтенсифікаторів з роману „Код да Вінчі" можна стверджувати, що частіше ***exceptionally*** перекладається прислівником ***надзвичайно*** або прикметником ***надзвичайний***, інколи прислівником ***дуже***, напр.:

Aringarosa knew he was right. The Teacher seemed an ***exceptionally*** careful man [Brown 2004, c. 59].

Арінґароса знав, що Учитель має рацію. Учитель взагалі здавався ***надзвичайно*** обережною людиною [Кам'янець 2008, с. 70].

Аринґароса знав, що він має слушність. Учитель звик усе робити з ***надзвичайною*** ретельністю [Шовкун 2006, с. 45].

"Sophie, you realize that if this is indeed the keystone, your grandfather's access to it implies he was ***exceptionally*** powerful within the Priory of Sion." [Brown 2004, c. 206].

Софі, ти розумієш: якщо це й справді той самий наріжний камінь і твій дідусь мав до нього доступ, то це означає, ща він займав ***дуже*** високе становище в Пріораті Сіону [Кам'янець 2008, с. 223].

- Софі, ви повинні собі усвідомити, що якщо це й справді наріжний камінь, якщо ваш дід міг доступитися до нього, то це означає, що він обіймав ***дуже*** високу посаду у Пріораті [Шовкун 2006, с. 34].

Інтенсифікатор ***utterly*** українською мовою перекладається прислівниками ***зовсім*** та ***надзвичайно***:

Collet watched the screen in bewilderment as the blinking dot arrived at the window ledge and then did something ***utterly*** unexpected [Brown 2004, c. 82].

Колле збентежено дивився, як червона цятка на екрані наблизилась до підвіконня, а тоді зробила щось ***зовсім*** несподіване [Кам'янець 2008, с. 93].

Колле дивився приголомшеним поглядом на екран, де миготлива цятка досягла підвіконня, а потім сталося ***несподіване*** [Шовкун 2006, с. 60].

The canvas was only fabric, but it was ***utterly*** impenetrable – a six-million-dollar piece of body armor [Brown 2004, c. 133].

Картина вартістю шість мільйонів доларів була ***надзвичайно*** надійним щитом [Кам'янець 2008, с. 145].

... її затулив ***надійний*** щит картини вартістю в шість мільйонів доларів, хоч вона й була виготовлена з простого полотна [Шовкун 2006, с. 9].

Тут перекладач В.Шовкун при перекладі на українську мову опускає інтенсифікатори, таким чином позбавляючи українські речення інтенсивності.

Відомо, що прислівники ***very*** і ***too*** найчастіше вживаються в англійській мові для інтенсифікації ознаки якості. Ось як їх переклали на українську мову. Інтенсифікатор

very найчастіше перекладається прислівником ***дуже***, інколи означальним займенником ***такий***, який вказує на високий ступінь вияву ознаки:

Jacque Saunière was a ***very*** prominent and well-loved figure in Paris, and his murder will be news in the morning [Brown 2004, c. 69].

Жак Соньєр був ***дуже*** відомою постаттю в Парижі, його тут любили й шанували [Кам'янець 2008, с. 80].

В.Шовкун у своєму перекладі використовує аналогічний відповідник.

"What does it open? I never saw a key like that. It was ***very*** pretty." [Brown 2004, c. 111].

- А від чого цей ключик? Я ще ніколи такого не бачила. ***Такий*** гарний... [Кам'янець 2008, с. 123].

- А що він відмикає? Я ще ніколи не бачила такого ключа. Він ***дуже*** гарний [Шовкун 2006, с. 79].

Інтенсифікатор ***too*** може перекладатися прислівником ***надто***, який виражає ознаку більшу від звичайної, норми, міри, або прислівником ***дуже***, як у другому прикладі. Для опису картини „Мона Ліза" перекладач використовує прислівник ***дуже*** у поєднанні з неозначеним займенником ***якась***, який вжито тут для підкреслення малого розміру картини, що викликає здивування у Софі.

1) ***Too*** ashamed and stunned to endure her grandfather's pained attempts to explain, Sophie immediately moved out on her own... [Brown 2004, c. 75].

Надто вражена й засоромлена, щоб вислухати незграбні дідові пояснення, Софі негайно виїхала з його будинку... [Кам'янець 2008, с. 86].

Приголомшена й згораючи від сорому, Софі не стала слухати розгублене белькотіння діда, який намагався їй щось пояснити, забрала свої заощадження й покинула дім... [Шовкун 2006, с. 55].

У цьому випадку прикметник ***приголомшена*** повністю відповідає англійському словосполученню ***too ashamed***, оскільки він містить сему інтенсивності у своєму значенні ***надзвичайно здивований*** [ВТССУМ 2005, с. 929].

2) "She's ***too*** little." [Brown 2004, c. 101].

Вона ***якась дуже*** маленька [Кам'янець 2008, с. 112].

- Але ***дуже*** маленька [Шовкун 2006, с. 71].

Ще одним часто вживаним інтенсифікатором в англійській мові є прислівник ***extremely***, який українською мовою перекладається прислівниками ***дуже, старанно***, ***надзвичайно***:

... the arrival of a gold key client who was wanted by the Judicial Police would be an ***extremely*** delicate matter [Brown 2004, c. 182].

Поява ж клієнта із золотим ключем, якого розшукує поліція, ставила Берне в ***дуже*** непросте становище [Кам'янець 2008, с. 198].

... поява клієнта із золотим ключем, якого розшукує судова поліція, було ***надзвичайно*** делікатною справою [Шовкун 2006, с. 17].

Then again, tests like this were ***extremely*** common in secret societies [Brown 2004, c. 205].

Крім того, такі випробування були ***дуже*** поширені в таємних товариствах [Кам'янець 2008, с. 223].

Подібні випробування були ***надзвичайно*** поширені в таємних товариствах [Шовкун 2006, с. 34].

"But the Grail seems the only rational conclusion," she insisted. "We have an ***extremely*** secure key, stamped with the Priory of Sion seal..." [Brown 2004, c. 170].

– Але Ґрааль – це, здається, єдине розумне пояснення, - наполягала Софі. – Ми маємо ключ, ***старанно*** захищений від підробок, з емблемою Пріорату Сіону... [Кам'янець 2008, с. 184].

– Але Ґрааль – єдине раціональне пояснення, – наполягала Софі. – Адже ми маємо у своїх руках ***надзвичайно*** надійний ключ, позначений печаткою з гербом Пріорату Сіону... [Шовкун 2006, с. 9].

Другий спосіб перекладу цього інтенсифікатора радше викличе аналогічну реакцію у читача МП, оскільки українські відповідники ***старанно*** і ***бездоганно*** відображають той самий ступінь вияву ознаки, тобто максимально високий.

Прислівники ***ridiculously*** та ***frighteningly*** в ролі інтенсифікаторів перекладаються українським прислівником ***неймовірно:***

Aringarosa tried to see who had spoken, but the lights were ***ridiculously*** low – much lower than they had been on his first visit, when everything was ablaze [Brown 2004, c. 173].

Арінґароса намагався роздивитися, хто це сказав, але світло було ***неймовірно*** тьмяне – значно тьмяніше, ніж під час його першого візиту, - тоді все сяяло вогнями [Кам'янець 2008, с. 187].

Аринґароса спробував роздивитися, хто це говорить, але світло ***ледь*** жевріло, тоді як під час його попереднього візиту зала була яскраво освітлена [Шовкун 2006, с. 11].

Прислівник ***ледь*** можна вважати правильним відповідником у цьому реченні, оскільки він у поєднанні з дієсловом ***жевріти*** у значенні ***слабо горіти*** [ВТССУМ 2005, с. 273] повністю передає значення англійського варіанту.

Jacques Saunière, the master of double-entendres, had proven once again that he was a ***frighteningly*** clever man [Brown 2004, c. 392].

Жак Соньєр, майстер двозначності, зайвий раз довів, що він був ***неймовірно*** розумним чоловіком [Кам'янець 2008, с. 412].

Жак Соньєр, великий майстер двозначностей і подвійних розумінь, ще раз довів свою ***надзвичайну*** винахідливість [Шовкун 2006, с. 63].

Для описаних прикладів інтенсифікаторів можуть застосовуватися інші перекладацькі трансформації, зокрема, трансформація, антонімічний переклад, опущення.

Переклад прислівників-інтенсифікаторів прикметниками:

1) "More like *the* pagan goddess worship cult. But more important, they are known as the guardians of an ancient secret. One that made them ***immeasurably*** powerful." [Brown 2004, c. 113].

- Ні, це щось значно більше. Але найважливіше те, що вони начебто охороняють якусь давню таємницю. Власне, ця таємниця і дає їм таку ***величезну*** владу [Кам'янець 2008, с. 126].

У цьому реченні А.Кам'янець використовує український прикметник ***великий***, до якого додано суфікс ***–езн*** для підсилення ознаки. Однак у перекладі здійсненому В.Шовкуном інтенсифікатор ***immeasurably*** передається прислівником ***надзвичайно***:

- Не якійсь, а радше одній конкретній поганській богині. Але важливіше те, що їх знають як охоронців однієї стародавньої таємниці, яка зробила їх ***надзвичайно*** могутніми [Шовкун 2006, с. 81].

2) It all sounded ***utterly*** absurd [Brown 2004, c. 113].

Усе це здавалося ***цілковитою*** нісенітницею [Кам'янець 2008, с. 126].

Усе це звучало для неї ***цілковитим*** абсурдом [Шовкун 2006, с. 81].

3) The ***heavily*** forested park known as the Bois de Boulogne was called mane things, but the Parisian cognoscenti knew it as "the Garden of Earthly Delights." [Brown 2004, c. 157].

Густий, лісистий парк, відомий як Булонський ліс, називали по-різному, однак справжні парижани знали його як „Сад земних утіх" [Кам'янець 2008, с. 170].

Густолистий паризький парк, відомий під назвою Булонського Лісу, був наділений і багатьма іншими назвами, проте знавці називали його не інакше, як сад земних усолод [Шовкун 2006, с. 109].

4) ***Impeccably*** dressed in a silk suit, Vernet sprayed some breath spray in his mouth and tightened his tie as he walked [Brown 2004, с. 182].

Вбраний у ***бездоганний*** шовковий костюм, Берне на ходу приснув собі до рота трохи освіжувача дихання й акуратно затягнув краватку [Кам'янець 2008, с. 197].

У перекладі В.Шовкуна інтенсифікатор ***impeccably*** теж перекладено прикметником ***бездоганний***.

5) Now, ***utterly*** amazed, she saw the numbers had a more important meaning still [Brown 2004, с. 187].

А тепер, на ***превеликий*** подив, Софі виявила, що ці числа мають ще одне, набагато важливіше, значення [Кам'янець 2008, с. 203].

В українському реченні інтенсивність ознаки передається морфологічним способом, тобто за допомогою префікса ***пре-*** у значенні ***дуже***. Натомість інший перекладач використовує словосполучення ***до краю*** у значенні ***дуже, надзвичайно*** [ВТССУМ 2005, с. 460]:

Тепер, ***до краю здивована,*** вона побачила, що ці числа наділені ще важливішим значенням [Шовкун 2006, с. 21].

6) This particular search looked like it was going to return an ***obscenely*** large amount of data [Brown 2004, с. 380].

Параметрам цього пошуку відповідала ***неймовірна*** кількість текстів [Кам'янець 2008, с. 400].

Цей пошук обіцяв видати ***необмежену*** кількість інформації [Шовкун 2006, с. 55].

Прислівник-інтенсифікатор перекладений дієприкметником:

"You are lying." The man stared at him, ***perfectly*** immobile except for the glint in his ghostly eyes [Brown 2004, с. 3].

- Брешеш. – Незнайомець дивився на нього, ***не поворухнувшись***, із недобрим блиском в очах [Кам'янець 2008, с. 9].

Однак В.Шовкун перекладає цей інтенсифікатор за допомогою прислівника ***цілком***:

– Брешете! – Альбінос дивився на нього невідривним поглядом, ***цілком*** нерухомий, і лише зблиски в його очах привида були рухливими [Шовкун 2006, с. 8].

Антонімічний переклад у поєднанні з іншими видами перекладацьких трансформацій:

1) Moreover, he was an ***exceptionally*** private man, not someone prone to chatting with random American professors unless there were an important reason [Brown 2004, с. 77].

А крім того, він був ***неохочий*** до розмов. Важко повірити, що йому заманулось зустрічатися з якимось заїжджим американським професором, просто щоб потеревенити на загальні теми [Кам'янець 2008, с. 89].

В іншому перекладі цей інтенсифікатор перекладається прислівником ***дуже***:

Крім того, він був людиною ***дуже*** замкнутою і не належав до охочих побазікати з приблудним американським професором, якщо для нього не було поважної причини [Шовкун 2006, с. 57].

Опущення:

1) To Langdon, the numbers looked ***totally*** random [Brown 2004, с. 43].

Ленґдонові здавалося, що ці числа взято навмання [Кам'янець 2008, с. 53].

На відміну від А. Кам'янець, В.Шовкун не застосовує цієї трансформації і перекладає інтенсифікатор ***totally*** прислівником ***абсолютно***:

Ленґдонові здавалося, що ці числа розташовані в ***абсолютно*** випадковому порядку [Шовкун 2006, с. 34].

2) The takeoff had been unscheduled, and no flight plan had been logged. ***Highly*** illegal, even for a small airfield [Brown 2004, c. 297].

Усе це було ***протизаконно***, навіть якщо йшлося про такий маленький аеродром [Кам'янець 2008, с. 318].

Проте інший перекладач використовує прикметник ***грубий*** для передачі підсилення вираженого в англійській мові інтенсифікатором ***highly***.

Це було ***грубим*** порушенням закону, навіть для малого аеропорту [Шовкун 2006, с. 96].

3) ***Very*** advanced surveillance [Brown 2004, c. 365].

Найсучасніше обладнання [Кам'янець 2008, с. 385].

Причому обладнаний ***за останнім словом техніки*** [Шовкун 2006, с. 46].

У наступних випадках в ролі інтенсифікатора виступає сленгізм ***damned.***

4) ***Damned*** *good question*, Langdon thought [Brown 2004, c. 24].

Гарненьке запитання [Кам'янець 2008, с. 247].

В цьому реченні перекладач застосовує прикметник ***гарненьке***, який у розмовному стилі вживається для вираження іронічного ставлення до кого-, чого-небудь, зневажливої оцінки кого-, чого-небудь [ВТССУМ 2005, с. 174].

В наступному реченні інтенсифікатор ***damned*** не перекладено взагалі.

5) Be ***damned*** sure the rest room is the only place Langdon goes [Brown 2004 c. 63].

Простежте, щоб, крім туалету, Ленґдон нікуди не заходив [Кам'янець 2008, с. 75].

Як видно з наведених прикладів, при перекладі англійських інтенсифікаторів якісної ознаки українською мовою застосовуються різні перекладацькі трансформації: транспозиція, антонімічний переклад, опущення, однак найчастіше такі інтенсифікатори, виражені прислівниками міри та ступеня, перекладаються теж українськими прислівниками, які передають такий самий ступінь інтенсивності ознаки.

Література:

Акуленко В.В. Лексические средства выражения интенсивности качественного признака в современном русском языке: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.01 „Русский язык" / В.В. Акуленко. - Киев, 1987. - 25 с. *Англо-український* словник [під заг. кер. Гороть Є.І.]. – В.: Нова книга, 2006. – 1700 с. *Браун Д.* Код да Вінчі/Д. Браун; [пер. з англ. А. Кам'янець]. – Харків: Книжковий Клуб „Клуб Сімейного Дозвілля", 2008. - 480 с. *Браун Д*. Код да Вінчі/Д. Браун; пер. з англ. В. Шовкуна//Всесвіт. – 2006. - №1-2. – С. 6-113. *Браун Д*. Код да Вінчі/Д. Браун; пер. з англ. В. Шовкуна//Всесвіт. – 2006. - №3-4. – С. 3-101. *Браун* Д. Код да Вінчі/Д. Браун; пер. з англ. В. Шовкуна//Всесвіт. – 2006. - №11-12. – С. 3-105. *Великий тлумачний словник* сучасної української мови: 250 000 слів і словосполучень/[гол. Ред. В.Т. Бусел]. – К.: - Ірпінь: Перун, - 2005. – 1728 с. *Разинкина* Н.М. Функциональная стилистика: На материале английского и русского языков/ Разинкина Н.М. – М.: Высшая школа, 2004. - 271 с. *Brown* D. The Da Vinci Code. /Dan Brown. – New York: Random House Inc., 2003. – 454 p.

ЗАСТРОВСЬКА С.О.
(*Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки*)

КОНЦЕПТ «RISIKO» (РИЗИК) У НІМЕЦЬКОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Дослідження мови в когнітивно-дискурсивній парадигмі скеровано на виявлення особливостей пізнавальної та комунікативної діяльності людини. Серед інших **актуальним** є питання національної специфіки концептуальної та мовної картин світу, **їхнього** впливу на процес комунікації (міжкультурної зокрема). У